

Please check the examination details below before entering your candidate information

Candidate surname					Other names				
Centre Number					Candidate Number				

Pearson Edexcel Level 3 GCE

Wednesday 21 May 2025

Morning (Time: 2 hours 30 minutes) **Paper reference** **9TU0/01**

Turkish
Advanced
PAPER 1: Translation into English, reading comprehension and writing (research question) in Turkish

You do not need any other materials.

Total Marks

Instructions

- Use **black** ink or ball-point pen.
- **Fill in the boxes** at the top of this page with your name, centre number and candidate number.
- Answer **all** questions in Section A and in Section B.
You must answer **one** question from Section C. Write approximately 300 to 350 words for questions in Section C.
- We recommend you spend 20 minutes on Section A: Translation into English, 45 minutes on Section B: Reading comprehension and 1 hour 25 minutes on Section C: Writing (research question).
- Answer the questions in the spaces provided
– *there may be more space than you need.*

Information

- The total mark for this paper is 80.
- The marks for **each** question are shown in brackets
– *use this as a guide as to how much time to spend on each question.*
- Dictionaries are **not** allowed in this examination.
- Documentation relating to the research is **not** allowed in this examination.

Advice

- Read each question carefully before you start to answer it.
- Check your answers if you have time at the end.

Turn over ►

P74263A

©2025 Pearson Education Ltd.
Y:1/1/1/1/1/1/1/1

SECTION A: TRANSLATION INTO ENGLISH

Write your answer in the space provided.

We recommend you spend around 20 minutes on this section.

- 1 Translate the following text about environmental policy from **Turkish into English**.

Doğayı korumak çok önemlidir. Temiz hava yaşam için gereklidir ama kirletildiği zaman insan sağlığını etkileyen birçok sorun ortaya çıkar. Çevre kirliliğinin artması, içme suyuna erişimi azaltabilir ve tarımsal üretimi olumsuz etkileyebilir. Ulaşım ve ısınma alışkanlıklarımızın değişmesi gerekecek. Kömür, petrol, doğal gaz gibi kaynaklar yenilenemezler. Bu maddelerin oluşumu milyonlarca yıl öncesinde gerçekleşmiştir. Tekrar meydana gelmeleri için aynı süreye ve benzer koşullara ihtiyaç olabilir.

Hükümet Türkiye’de çevreyi korumak amacıyla önlemler almaktadır. Bunlar, doğal hayatın korunması, güneş ve rüzgârdan elde edilen yenilenebilir enerji kullanımının artırılması ve etkili geri dönüşümü içermektedir. Ayrıca, erozyonla mücadele etmek için daha geniş alanların ağaçlandırılması bu politikalarda önemli yer tutmaktadır.

(20)

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

(Total for Question 1 = 20 marks)

TOTAL FOR SECTION A = 20 MARKS

SECTION B: READING

We recommend you spend around 45 minutes on this section.

Open-response questions do not have to be written in full sentences and you may respond using single words or phrases.

You may use words from the texts but you must not copy whole sections.

- 2 Aşağıdaki bir dergide yayınlanan kırsal kalkınma ile ilgili yazıyı okuyun.

Kırsal Kalkınma

Türkiye’de cumhuriyetin ilanıyla, hükümetler kırsal kesimi sistemli bir şekilde ele almaya başlamıştır. Kalkınma programlarında başlangıçta yasal düzenlemelerle; kırsal nüfusun daha iyi şartlarda yaşaması amaçlanmıştır. Ancak zamanla nüfus artışı ve şehirleşme ile birlikte, soruna yaklaşımın iki boyutu ortaya çıkmıştır. Bu nedenle ekonomik gelişmenin yanında, sosyal düzenlemeler de önemli bir yer tutmaya başlamıştır.

Ayrıca meydana gelen ulusal ve uluslararası etkenlerin de bu çalışmalarda rol oynadığı görülür. 1948-1952 yılları arasındaki İktisadi Kalkınma Planı öncelikle tarım ürünlerinde artışı hedeflemiş, ulaştırma, sulama ve enerji de bunun bir parçası olarak kabul edilmiştir.

1960 yılından itibaren, beşer yıllık planlar işlerlik kazanmıştır. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda tarım ile sanayi arasında dengeli bir yaklaşım öngörülürken, ikincisinde sanayileşme yönünde açık bir tercih kullanılmıştır.

Sonuç olarak, Türkiye’de farklı devrelerde önem sırasındaki değişikliklere rağmen, kırsal kalkınma sürekli olarak gündemdeki yerini korumuştur.

Aşağıdaki tümceleri doğru olarak tamamlayan sözcük ve sözcük gruplarını seçin. Yanıtlara ait kutulara ☒ işareti koyun.

- (i) Hükümetlerin kırsal kesimle ilgili çalışmaları ... başlamıştır.

(1)

☒	A cumhuriyetten önce
☒	B sadece Anadolu’da
☒	C sistemsiz bir şekilde
☒	D yeni yasalarla

(ii) Kalkınma planlarında ... önemli yer tutmuştur.

(1)

☐	A konut yapımı
☐	B sosyal sorunlar
☐	C gelir dağılımı
☐	D turizm

(iii) Ulusal ve uluslararası etkenler dolayısıyla tarımsal kalkınma ...

(1)

☐	A önceliğini kaybetmiştir.
☐	B hedeflenmemiştir.
☐	C ertelenmiştir.
☐	D öncelikli olmuştur.

(iv) İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nda sanayileşme...

(1)

☐	A geri itilmiştir.
☐	B öne çıkmıştır.
☐	C yavaşlamıştır.
☐	D önemini kaybetmiştir.

(Total for Question 2 = 4 marks)

3 Aşağıdaki bir ansiklopedide yayımlanmış Atatürk devrimleri hakkındaki yazıyı okuyun.

Harf Devrimi

Atatürk'ün en önemli devrimlerinden biri de 1928 yılında yapılan harf devrimidir. Bununla Latin harflerine dayanan Türk harfleri kullanılmaya başlandı. Türk Harf Devrimi'ne tarihsel açıdan bakınca görülen şudur: Daha Tanzimat döneminde yazı konusunda bir arayış başlamış, Arap harflerinin Türkçeye göre düzenlenmesi ya da değiştirilmesi gerektiğini düşünenler çıkmıştı.

Dünyadaki gelişmeler ve çağdaş yaşam, yazı konusunu da gündeme getirmişti. Bu amaçla açılan yeni okullarda, geniş halk kitlesine çağdaş eğitim verilmesi amaçlanmıştı. Eğitimciler ister istemez alfabe veya yazı işine kafa yordular.

Yine o dönemde Türk gazeteciliği gelişmeye başlamıştı. Gazete çıkarmak, zamanla yarışmayı, okuyucuya haber yetiştirmeyi gerektiriyordu. Ama Arap harflerinin yapısı dizgi işlerini yavaşlatıyor, gazete çıkarmayı zorlaştırıyordu.

Ayrıca telgraf da İstanbul'a gelmişti. Dış dünya ile iletişim kurabilmek için, ister istemez, Latin harflerini kullanmak gerekiyordu. 1850'lerden yeni Türk harflerinin kabul edildiği 1928 yılına kadar bazı resmi daireler yazışmalarını Latin harfleriyle yürütmek durumunda kalmıştır.

Hangi tümceler doğrudur? Doğru olan **dört** tümceye ait kutuya ☒ işareti koyun.

☒	A Eski yazının basitliği kullanımını kolaylaştırmıştır.
☒	B Yeni Türk alfabesi bin dokuz yüz yirmili yıllarda kabul edilmiştir.
☒	C Cumhuriyetin ilanından önce yapılan devrimler başarılı olmuştur.
☒	D Başlangıçta Latin harflerinin Türk alfabesinde kullanımı düşünülmemişti.
☒	E Gazetelerin basımı Arapça harflerin kullanımını zorunlu kılmıştı.
☒	F Yeni alfabe çağdaş eğitimin yaygınlaşmasını amaçlıyordu.
☒	G Haberlerin hızlı iletilmesi gazeteciliğin ilerlemesini engellemişti.
☒	H İstanbul'a ulaşan düzenli telgraflar Arapçaydı.
☒	I 1928'den önce herkes iletişimde aynı yazıyı kullanmıyordu.

(Total for Question 3 = 4 marks)

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

BLANK PAGE
QUESTION 4 BEGINS ON THE NEXT PAGE.

4 Aşağıdaki bir internet sayfasında yayınlanmış yazıyı okuyun.

Soruları **Türkçe** yanıtlayın.

Sanat Galerileri

Türkiye’de sanata olan ilgiyi artırmak, sanatı ulaşılabilir kılmak ve genç sanatçıları topluma kazandırmak amacıyla kurulan galeriler, birçok sanatçıya kendini ifade etme fırsatı sunuyor. Sosyal medyanın yaygınlaşması ile tanınırlığı artan galerilerin izleyici kitlesi de sandığımızdan çok daha büyük.

Türkiye’nin kültür ve sanat ortamı çoğunlukla İstanbul, Ankara ve İzmir gibi şehirlerde bulunuyor. Çağdaş ve klasik eserleri barındıran galeriler, gelecek sanatı temsil ediyor.

İstanbul’daki çağdaş sanatın ana merkezi İstanbul Modern’dir. Galeri, sadece Türk sanatçıları şehre tanıtmakla kalmayıp aynı zamanda uluslararası bağlamda sanatını icra eden diğer sanatçıların da eserlerini sergilemeye devam ediyor.

Sadece İstanbul ile olur mu? Ankara’da çağdaş sanatlar için tasarlanmış mimarisi ile de övgü toplayan Cer Modern, sanatseverler için doğru adres. İlgi çekici sergilere ev sahipliği yapmakla kalmayıp sanat tarihi dersleri, çocuk atölyeleri de düzenliyor.

İzmir unutulur mu? Arkas Sanat Merkezi, yediden yetmişe herkese sanatı sevdirmeyi amaçlıyor. İki katlı, on sergi salonuna sahip olup, Osmanlı halılarından soyut resim örneklerine kadar pek çok sanat eserini barındırıyor. Kulağa farklı bir deneyim gibi geliyor diyorsanız, yanılmıyorsunuz!

(a) Sanat galerilerinin amacı nedir? **İki** ayrıntı yazın.

(2)

(b) Galerilerin bilinirliğinin artma nedenini yazın.

(1)

(c) Galerilerin gelecek sanatı temsil nedenini yazın.

(1)

(d) Ankara’daki galerinin sanat eğitime **bir** katkısını yazın.

(1)

(e) Ankara ve İzmir galerileri özellikle kimlere sanatı sevdirmeyi amaçlıyor?

(1)

(Total for Question 4 = 6 marks)

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

- 5 Füruzan'ın Parasız Yatılı adlı romanından alınan parçayı okuyun.
Soruları **Türkçe** yanıtlayın.

Parasız Yatılı

Kız annesinin sırtına sarılmıştı. "Her dediğini yaparım anne, sen    lme. Zaten    lenleri okulda yemek yemiyorum. Aklın bende kalmasın." Annesi hiç kıpırdamamıştı. Ama uyumadığı belliydi.

Kız geceyi dinlemişti uzun süre. İlk kez gecenin uzunluğunu öğrenmeye başlamıştı. Sabah kalktığında annesi yoktu. İ e gitmişti. Okul önlüğü, kalın iplik çorapları, y n hırkası sandalyenin üstünde ydi. Yavaş yavaş giyindi. Okul çantasını alıp odadan çıkarken birden geri dönüp sandalyeye oturmuştu. Sonra da sessizce a lamaya başlamıştı.

—

Annesi;

– Sen pekiyi ile bitirdin okulu. İlkokulu yoksul bir çocuğun pekiyi ile bitirmesi kolay i  değil. Parasız yatılı okullarına alıyorlarmış sizleri. Muhtarlıkta karşılaştığım bir kadın "Ben de oğlumu zabit okuluna sokacağım ama kefil göstermek, malı olmak gerekiyormuş. Mal kim? Biz kim? diyordu. Sen gir bu imtihana, her soruyu   atır   atır bileceksin. Gerçi binlerce    renci katılıyormuş, aralarından yüz elli kişiyi alıyorlarmış. Gene de sen kazanacaksın. G r bak. Ben de okul müdürüne bir bir anlatırım. "Benim kızım her sabah erken kalkar, hiç   ırmaz. Sanki o   ocuk olmamıştır" derim. Hemen anlar.

–Bu okulu kazanacakların hepsi de benim gibi yoksul çocukları mı, anne?

– yle ya, hepsi yoksul çocukları ki parasız yatılı okumak istiyorlar.

– yleyse ben burayı kazanırım.    lme. Sınavı pekiyi ile bitiririm.

- (a) Anne kızından neyi saklıyordu?

(1)

- (b) Kız ne yapmakta zorlanmıştı?

(1)

- (c) Sandalyenin   st ndekilerden **bir** ayrıntı yazın.

(1)

(d) Parasız yatılı okula giriş koşulları nelerdir? **İki** ayrıntı yazın.

(2)

(e) Kız annesine nasıl güven veriyor?

(1)

(Total for Question 5 = 6 marks)

TOTAL FOR SECTION B = 20 MARKS

SECTION C: WRITING (RESEARCH QUESTION)

Respond to ONE question from this section.

We recommend that you spend around 1 hour 25 minutes on this section.

Write approximately 300 to 350 words.

EITHER

6 Türkiye’de Eğitim Fırsatları

Aşağıdaki Türkiye’de ekonomik krizin eğitime etkisi hakkındaki gazete yazısını okuyun.

Ekonomik krizler, eğitimi kaçınılmaz olarak çıkmaza sürükler. Özellikle eğitimin alınıp satılan ürünlerden biri olarak görüldüğü Türkiye’de, ekonomik kriz, eğitim alanında kalıcı hasarlara yol açacak. Sosyal sonuçları bir yana, çocukların beklentilerinde ölçülebilir gerileme olacak.

Okumak beslenme, barınma, güvenlik gibi ihtiyaçları karşılama ve temel ihtiyaç ürünlerine erişim yollarından biri olarak görülüyor. O nedenle yağa, süte, ekmeğe erişememe ile eğitimden yoksun kalma aynı anlama gelir.

Artan eğitim maliyetini karşılayamayan, hem şehirlerdeki hem kırsal kesimdeki yoksul aile çocukları arasında okulu bırakanlar rekor düzeyde artabilir.

Birer ticarethane olan özel okullar elbette krizin en çok kaybedeni olacak; ekonomik krizin ortadan kaldırdığı orta sınıfın özel okullara ayıracağı kaynak geçen yıl tükendi. Çok sayıda özel okul talep yetersizliğinden dolayı ya kapanacak ya da başka bir işletmeye dönüşecek.

Devlet okullarında bakım-onarım, elektrik, su, temizlik gibi temel giderler öğrencilerin katkılarından karşılanıyor. Yoksullaşan öğrenci velisinin beklenen katkıyı yapması olanaksızdır. Yoksulluğun, özel eğitim ihtiyacı olan çocukların hayata katılımı dâhil, eğitim üzerindeki etkisini hafifletmek devlete kalıyor. Bu nedenle bir milyon ortaöğretim öğrencisi için “Mesleğim Hayatım” kampanyası başlatıldı.

Aşağıdaki yorumu, okuduğunuz yazı ve yaptığınız araştırmayı göz önünde bulundurarak eleştirel biçimde analiz ediniz.

“Ekonomik kriz eğitimde fırsat eşitliğini olumsuz etkiliyor.”

(40)

OR

7 Geleneksel Kutlamaların Türkiye’de veya Kıbrıs’ta Değişmesi

Aşağıdaki bayram kutlaması ile ilgili yazıyı okuyun.

Bayramlar, toplumun önemli bir parçasıdır. Türkiye ve Kuzey Kıbrıs’taki kutlamalar genellikle aile, arkadaş ve komşular arasında bir araya gelerek yapılır. Dini bayramlar, Türk halkı tarafından kutlanan en önemli bayramlar arasındadır. Üç dört gün süren kutlamalar ülke genelinde de resmî tatildir.

Şeker Bayramı, geleneksel kutlamadır. Ramazan ayının sonunda kutlanan bu bayram, sabah camilerde bayram namazı kılmak ve aile büyüklerini ziyaret etmekle başlar.

Ayrıca komşulara, arkadaşlara tatlı ve yiyecekler ikram etmek ve çocuklara harçlık vermek yaygın bir adettir. Bayramın bir diğer önemli geleneği ise, aile büyüklerinin ellerini öpmek ve mezarlıkları ziyaret etmektir.

Bayramlarda genellikle özel yemekler pişirilir ve aileler birlikte yemek yerler. Kebap yapmak da bayram kültürünün önemli bir parçasıdır. Genellikle mangalda et, tavuk veya balık pişirilir ve yöresel lezzetler ikram edilir. Yani, bayramlar toplumun her kesiminin bir araya geldiği, paylaşımların yapıldığı, hoşgörü ve sevginin yayıldığı özel günlerdir.

Ancak artık bu bayramların farklı şekilde kutlandığı da gözlenmektedir. Ziyaretlerin yerini telefon mesajları almıştır. Özellikle genç ailelerin, uzun tatil günlerini yurtdışına seyahat ederek veya tatile giderek kutladığı görülmektedir.

Aşağıdaki yorumu, okuduğunuz yazı ve yaptığınız araştırmayı göz önünde bulundurarak eleştirel biçimde analiz ediniz. Türkiye **veya** Kıbrıs ile ilgili olarak yazabilirsiniz.

“Bayram kutlama kültürü değişiyor.”

(40)

OR

8 Türkiye’de Turizm

Aşağıdaki internette yayınlanmış turizm planlaması ile ilgili yazıyı okuyun.

Türkiye’nin 2023 turizm stratejisi esas planına göre, ülkenin hedefi 75 milyon turist ve 65 milyar dolar turizm geliri elde etmek. Bu hedefe ulaşmak için Türkiye, kültürel, doğa, sağlık, kış, kongre, spor ve gastronomi turizmi gibi farklı alanlarda çeşitlilik yaratmayı ve rekabet gücünü artırmayı teşvik ediyor.

Turizmin Türkiye ekonomisi için önemli bir sektör olduğu biliniyor. Turizm gelirleri, cari açığın finansmanında önemli bir rol oynuyor. Ayrıca turizm sektörü, istihdam yaratma, gelir dağılımının iyileştirilmesi, bölgesel kalkınma ve döviz girdisi sağlama gibi katkılarda bulunuyor.

Turizmin ekonomik etkilerini ölçmek için çeşitli yöntemler kullanılıyor. Bunlardan biri de turizm gelirlerinin kişi başına oranıdır. Verilere göre, Türkiye’de bu oran 2019 yılında yüzde 12 iken, sonraki yıllarda planlanan oranın üzerine çıkması bekleniyor.

Turizmin yoğunluğunun yararları olduğu gibi zararları da vardır. Yoğun turizm talebi, altyapı ve çevre sorunlarına yol açabilir. Örneğin su kaynaklarının azalması, atık yönetiminin zorlaşması, doğal ve kültürel mirasın tahribi gibi olumsuz etkiler görülebilir. Bu nedenle, sürdürülebilir turizm anlayışının benimsenmesi ve çevresel duyarlılığın artırılması gerekiyor.

Aşağıdaki yorumu, okuduğunuz yazı ve yaptığınız araştırmayı göz önünde bulundurarak eleştirel biçimde analiz edin.

“Turizmde çeşitlilik ekonomik gelirleri arttırıyor.”

(40)

OR

9 2015'ten beri Türkiye'deki Mülteciler

Aşağıdaki Türkiye'deki mültecilere karşı tutum ile ilgili bir araştırma yazısından alınan parçayı okuyun.

Türkiye'de mültecilere yönelik tutumu belirleyen birçok etken bulunmaktadır. Bunlardan biri ekonomik krize yol açtıklarına olan inançtır. Yapılan araştırmada ülkeye sığınmacı olarak geldikleri günden beri bazı şehirlerde işsizlik sayısında artış olduğu belirlenmiştir. Bunun nedeni düşük ücretle ve sigortasız çalışmalarıdır.

Mülteciler Türkiye'ye geldiklerinde farklı sorunlarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Savaş dolayısıyla göç etme sonrasında bireylerde depresyon, uyku düzensizliği, panik ve stres bozukluğu gibi sağlık sorunları görüldüğü belirtilmiştir.

Göç alan ülkelerde sıklıkla görülen sorunların başında yabancı düşmanlığı ve ırkçılık gelmektedir. Bunları sosyal dışlanma, ekonomik zorluklar, kötü çalışma koşulları, ayrımcılık gibi çok boyutlu problemler takip etmektedir.

Ayrımcılık bir kişiye veya gruba, belli özelliklerinden dolayı, aynı koşullardaki başka kişilerden farklı ve önyargılı davranmaktır. Bu önyargı nefret etme, dışlama, hatta saldırganlık gibi uç tutumları da beraberinde getirebilmektedir.

Her ne kadar hükümetler sosyal barışın korunması için önlemler alıyorsa da çoğu zaman mülteciler sığındıkları ülkede bir sorun, hatta birçok sorunun kaynağı olarak görülebilmektedir. Bu ve benzeri nedenlerden dolayı Türkiye'de yaşayan mülteciler de benzer bir ayrımcılığa uğrayabilmektedir.

Aşağıdaki yorumu, okuduğunuz yazı ve yaptığınız araştırmayı göz önünde bulundurarak eleştirel biçimde analiz ediniz.

"Türkiye'de mültecilere yönelik bazı olumsuz tutumlar toplumda tepki yaratıyor."

(40)

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

Handwriting practice area with 30 horizontal dotted lines.

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

TOTAL FOR SECTION C = 40 MARKS
TOTAL FOR PAPER = 80 MARKS

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

DO NOT WRITE IN THIS AREA

BLANK PAGE

BLANK PAGE**Source information**

Title: Translation

© Doğal Kaynakların Sürdürülebilirliği - Canlı Bilimi (canlibilimi.com)

Title: Kırsal Kalkınma

© COĞRAFI AÇIDAN TÜRKİYE'DE KIRSAL KALKINMA SORUNU (dergipark.org.tr)

Title: Harf Devrimi

© Harf Devrimi - Atatürk Ansiklopedisi (ataturkansiklopedisi.gov.tr)

Title: Sanat Galerileri

© Türkiye'nin İlgi Çeken Sanat Galerileri (adgager.com)

Title: Parasız Yatılı by Füzûzan

© 'Parasız Yatılı', Füzûzan, Yapı Kredi Yayınları, 59th Edition / 10.2023

Title: Ekonomik kriz eğitim, öğretimi etkiliyor

© The impact of the economic crisis on education (birgun.net)

Title: Kıbrıs'ta Bayram Kültürü

© Kıbrıs'ta Bayram Kültürü - Kıbrıslı Gazetesi (kibrisligazetesi.com)

Title: Türkiye'nin 2023 Turizm Stratejisi Master Planı

© 'Here is Turkey's 2023 Tourism Strategy Master Plan - Tourism Diary (turizmgunlugu.com)'

Title: Suriyeli Mültecilere Yönelik Olumsuz Tutumun Belirleyicileri

© 'CAN RELIGIOSITY, PATRIOTISM, DISCRIMINATION AND TOLERANCE BE THE DETERMINANTS OF NEGATIVE ATTITUDES TOWARDS SYRIAN REFUGEES?', KINDAP TEPE, Y., AKTAŞ, V., CANER, M., DEMİREL, R., et al. Cumhuriyet University Faculty of Arts and Sciences Journal of Social Sciences

